

3. Περιεχόμενο της πρόσκλησης

3.1 Γενικοί κανόνες χορήγησης των ενισχύσεων

1. Ο Καν. (ΕΕ) 702/2014 και κατά συνέπεια και η παρούσα πρόσκληση δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν, είτε αυτά καθαυτά είτε οι όροι που τα συνοδεύουν ή η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησής τους, παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και ιδίως:

α) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Ωστόσο, είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση

β) σε μέτρα ενίσχυσης βάσει των οποίων η χορήγηση ενισχύσεων υπόκειται στην υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες

γ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

2. Σύμφωνα με το αρ. 8 του Καν 702/2014 για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στην ενισχυόμενη δραστηριότητα, στο ενισχυόμενο έργο ή στην επιχείρηση.

α) Εάν ενωσιακή χρηματοδότηση που υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του κράτους μέλους συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας.

β) Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις με προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρευθούν:

αα) με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες

ββ) με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνο αν η σωρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ενίσχυσης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή.

γγ) Ενισχύσεις χωρίς προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρεύονται με άλλες κρατικές ενισχύσεις χωρίς προσδιορισμένες επιλέξιμες δαπάνες μέχρι το ανώτατο σχετικό όριο χρηματοδότησης που καθορίζεται στις συγκεκριμένες περιστάσεις της κάθε περίπτωσης από τον παρόντα ή άλλον κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που εκδίδει η Επιτροπή.

δδ) Οι κρατικές ενισχύσεις που απαλλάσσεται δυνάμει των τμημάτων 1, 2 και 3 του κεφαλαίου III του Καν 702/2014 δεν επιτρέπεται να σωρεύονται με ενισχύσεις που αναφέρονται στα άρθρα 81

παράγραφος 2 και 82 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή είναι δυνατόν να οδηγήσει σε ένταση ενίσχυσης ή ύψος ενίσχυσης που υπερβαίνει αυτές που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

3. Το υποέργο περιλαμβάνει ενισχύσεις που στοχεύουν:

α) Στη βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και στη διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού των δενδρωδών καλλιεργειών, ιδίως προκειμένου να αυξηθεί η συμμετοχή τους στην αλυσίδα της αγροδιατροφής και ο προσανατολισμός τους στην αγορά.

β) Στην προστασία του περιβάλλοντος και στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

4. Αρχή «Deggendorf». Δεν μπορούν να υπαχθούν σχέδια φορέων για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά (περ. α' και β' της παρ. 4 του άρθρου 1 ΓΑΚ). Κάθε επενδυτής, κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής οφείλει να δηλώνει ότι δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου

5. Δεν έχει υποβληθεί και δεν θα υποβληθεί αίτηση ενίσχυσης σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες με αυτές που προτείνονται προς ενίσχυση στο παρόν Υποέργο.

6. Όπου απαιτείται οι επενδύσεις του παρόντος συμμορφώνονται με την αρχή της «Μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01) του παραρτήματος VIII.

7. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας του Καν. 702/2014 όπως αυτές ορίζονται.

8. Χρηστή δημοσιονομική διαχείριση – Πρόληψη απάτης: Προς εξασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η χρήση των κονδυλίων οφείλει να συμμορφώνεται με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο: Για το λόγο αυτό, η Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (και εν συνεχεία η Υπηρεσία Διαχείρισης Έργων Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η πρόληψη, ο εντοπισμός και η αντιμετώπιση υποθέσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων που περιλαμβάνεται στην περιγραφή του σχετικού μηχανισμού στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0». Περαιτέρω, η εφαρμογή του «Ελλάδα 2.0» θα υπόκειται σε αποτελεσματικούς και αποδοτικούς ελέγχους (Κανονισμός ΕΕ αριθ. 241/2021, άρθρο 22).

3.2 Φορέας Υλοποίησης Δράσης Ενίσχυσης (ΦΥ)

1. Ως Φορέας Υλοποίησης Υποέργου Ενίσχυσης (ΦΥ) ορίζεται η Υπηρεσία Διαχείρισης Έργων Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ο οποίος αναλαμβάνει τη συνολική διαχείριση του Υποέργου σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (ν. 4270/2014), διασφαλίζοντας τον αναγκαίο διαχωρισμό αρμοδιοτήτων σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 3Γ του ΣΔΕ, δηλαδή την προετοιμασία και έκδοση της πρόσκλησης, την ευθύνη για την αξιολόγηση και ένταξη των επενδυτικών σχεδίων, την παρακολούθηση της προόδου τους

και την πιστοποίηση και καταβολή της ενίσχυσης στους δικαιούχους μέχρι την ολοκλήρωσή τους, τον έλεγχο τους και την παρακολούθηση των μακροχρονίων υποχρεώσεών τους.

2. Μέχρι ορισμού του ΦΥ χρέη ΦΥ ασκεί η Γενική γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

3.3 Στόχος του Υποέργου

1. Στόχος του Υποέργου, είναι:

- α) Η βελτίωση της παραγωγικότητας των δενδρωδών καλλιεργειών στον πρωτογενή τομέα.
- β) Η βελτίωση της θέσης των αγροτών στην αλυσίδα αξίας.
- γ) Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών προϊόντων στις αγορές με τη χρήση νέων ποικιλιών.
- δ) Η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
- ε) Η βιώσιμη ανάπτυξη και η αποδοτικότερη διαχείριση των φυσικών πόρων.

2. Το κάθε επενδυτικό σχέδιο θα αποδεικνύει ότι εκπληρώνει τουλάχιστον έναν από τους στόχους αυτούς.

3.4 Γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής

Γεωγραφική περιοχή εφαρμογής του Υποέργου είναι όλη η ελληνική Επικράτεια.

3.5 Πιστώσεις – Χρηματοδότηση

1. Η δημόσια ενίσχυση ανέρχεται σε **170.000.000,00 €** και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την περίοδο 2022-2025.

3.6 Κατηγορίες ενισχύσεων

Η παρούσα πρόσκληση αφορά σε «Ενισχύσεις για επενδύσεις σε ενσώματα ή σε άυλα στοιχεία ενεργητικού σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συνδέονται με πρωτογενή γεωργική παραγωγή» (άρθρο 14 του 702/2014).

3.7 Επιλέξιμες δαπάνες

1. Ενισχύονται επενδύσεις για αναδιάρθρωση δενδρωδών καλλιεργειών και σχετικών άυλων δαπανών. Οι επενδύσεις έχουν εύλογο κόστος υλοποίησης και πρέπει να τεκμηριώνονται εγγράφως με σαφή, συγκεκριμένο και επικαιροποιημένο τρόπο στην υποβαλλόμενη οικονομοτεχνική μελέτη.

2. Ο δυνητικός δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να τηρεί το σύνολο των προϋποθέσεων του Γενικού μέρους και του κατά περίπτωση ειδικού άρθρου του Καν. 702/2014, ακόμα και εάν αυτές δεν αναφέρονται ρητά στην παρούσα πρόσκληση». Προϋπόθεση που θα πρέπει να προστεθεί για ενισχύσεις με κάθε νομική βάση.

3. Ως επιλέξιμα αγροτεμάχια ορίζονται τα ακόλουθα:

- α) Όσα έχουν εγκατεστημένες υφιστάμενες δενδρώδεις καλλιέργειες οι οποίες θα εκριζωθούν στο πλαίσιο αναδιάρθρωση (σύμφωνα με την ΕΑΕ 2022)
- β) Όσα δεν έχουν εγκατεστημένες υφιστάμενες δενδρώδεις καλλιέργειες (σύμφωνα με την ΕΑΕ 2021) και δεν καλλιεργούνται ή καλλιεργούνται με ετήσιες καλλιέργειες, θα υπαχθούν στο παρόν

Υποέργο με την προϋπόθεση ότι η δράση θα συνοδεύεται με εκρίζωση πολυετούς/δενδρώδους καλλιέργειας οποιουδήποτε είδους / ποικιλίας, ίδιας έκτασης (απόκλιση έκτασης $\pm 10\%$).

γ) Νέα αγροτεμάχια που θα δηλωθούν για πρώτη φορά στην ΕΑΕ του 2022.

δ) Οι νέες φυτείες θα πρέπει να εγκαθίστανται σε ενιαίες ή/και όμορες εκτάσεις σε ποσοστό τουλάχιστον 50% της συνολικά δηλωθείσας έκτασης

ε) Ο δικαιούχος δύναται να εφαρμόσει πλάνο αναδιάρθρωσης για το σύνολο των μελών του και των εκτάσεων αυτών, με την υποχρέωση εκπόνησης μελέτης με σκοπό την εγκατάσταση των νέων φυτειών σε ενιαίες ή/και όμορες εκτάσεις σε ποσοστό τουλάχιστον 50% της συνολικά δηλωθείσας έκτασης

στ) Οι επιλέξιμες γεωργικές εκτάσεις και εκμεταλλεύσεις θα συμμορφώνονται με του κανόνες της πολλαπλής συμμόρφωσης

4. Ενισχύσεις για επενδύσεις σε ενσώματα ή σε άυλα στοιχεία ενεργητικού σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συνδέονται με πρωτογενή γεωργική παραγωγή (Καν. 702/2014, Άρθρο 14 του τμήματος 1)

α) Αναδιάρθρωση πολυετών/δενδρωδών καλλιεργειών και συγκεκριμένα:

αα) Εκρίζωση υφιστάμενης φυτείας (όπως προκύπτει από τη δήλωση της ΕΑΕ 2022)

ββ) Προμήθεια και εγκατάσταση νέων δενδρυλλίων

γγ) Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος στήριξης (γραμμική φύτευση – παλμέτα)

5. Οι νέες, επιλέξιμες ποικιλίες θα πρέπει:

α) Να είναι ανθεκτικές στη κλιματική αλλαγή

β) Να είναι ανθεκτικές σε εχθρούς και ασθένειες που έχουν καταγραφεί και επηρεάζουν την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων

γ) Τα παραγόμενα αγαθά και προϊόντα να έχουν εξαγωγίμο εμπορικό προσανατολισμό

δ) Δεν είναι επιλέξιμες οι οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου και η ελαιοκαλλιέργεια.

6. Οι αιτήσεις ενίσχυσης για την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών θα πρέπει να λάβουν υπόψη μελέτη από Πανεπιστημιακό Φορέα που θα δημοσιευτεί έως την ημερομηνία έναρξης υποβολής των αιτήσεων στο πλαίσιο της παρούσας. Στη μελέτη θα περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

α) Τις ποικιλίες των υφιστάμενων πολυετών φυτειών οι οποίες χαρακτηρίζονται από έναν από τους παρακάτω παράγοντες και προτείνονται για εκρίζωση στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης:

αα) Είναι ευπαθείς στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

ββ) Τα προϊόντα τους έχουν χαμηλή εμπορική αξία και εμφανίζουν συγκριτικά μειονεκτήματα έναντι του διεθνούς ανταγωνισμού.

γγ) Είναι ευπαθείς σε ασθένειες και εχθρούς, με υψηλό βαθμό απωλειών κατ' έτος.

β) Τις ποικιλίες νέων πολυετών φυτειών οι οποίες εμφανίζουν χαρακτηριστικά που τις καθιστούν ανταγωνιστικές σε κάθε έναν από τους παρακάτω παράγοντες και προτείνονται για νέα εγκατάσταση στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης:

αα) Είναι ανθεκτικές στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής

ββ) Τα προϊόντα τους έχουν υψηλή εμπορική αξία και εμφανίζουν συγκριτικά πλεονεκτήματα έναντι του διεθνούς ανταγωνισμού.

γγ) Είναι ανθεκτικές σε ασθένειες και εχθρούς, με χαμηλό βαθμό απωλειών κατ' έτος

γ) Τον προσδιορισμό του κόστους εγκατάστασης ανά στρέμμα, στο οποίο θα συμπεριλαμβάνεται το κόστος εκρίζωσης, το κόστος προμήθειας και εγκατάστασης νέων δενδρυλλίων και το κόστος προμήθειας και εγκατάστασης υποδομής για γραμμική φύτευση (παλμέτα).

3.8 Μη επιλέξιμες δαπάνες

Οι μη επιλέξιμες δαπάνες αφορούν στις εξής κατηγορίες:

1. Δαπάνες άλλες πέραν των αναφερομένων στο άρθρο 3.7, στην παράγραφο 3, στις περιπτώσεις α) και β)
2. Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, ΦΠΑ που ανακτάται, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων
3. Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους
4. Τα μεταχειρισμένα οχήματα, μηχανήματα και εξοπλισμός
5. Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων ενίσχυσης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα
6. Δαπάνες με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα
7. Αιτούμενες δαπάνες, η υλοποίηση των οποίων δεν εγκρίθηκε κατά τον διοικητικό έλεγχο της αίτησης ενίσχυσης
8. Υπερβάσεις κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου
9. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του
10. Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε τομείς όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή από την Κοινή Οργάνωση Αγορών γεωργικών προϊόντων
11. Δαπάνες που αφορούν εργασίες υλοποίησης του έργου οι οποίες ξεκίνησαν προγενέστερα της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης ενίσχυσης στο παρόν Υποέργο, δεν είναι επιλέξιμες.
12. Μέχρι την καταχώρηση στο πληροφοριακό σύστημα της θετικής αξιολόγησης και έγκρισης του αιτήματος τροποποίησης, δεν είναι δυνατή η υποβολή αίτησης καταβολής της ενίσχυσης και η καταβολή οικονομικής ενίσχυσης για τις δαπάνες που αφορούν το σχετικό αίτημα τροποποίησης
13. Το κεφάλαιο κίνησης δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη
14. Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για:
 - α) την αγορά δικαιωμάτων παραγωγής, δικαιωμάτων ενίσχυσης και μονοετών φυτών
 - β) τη φύτευση μονοετών φυτών
 - γ) εργασίες αποστράγγισης
 - δ) επενδύσεις με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα.